

ΠΜΣ «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ»

Μάθημα: «Πόλη και Εγκληματικότητα, Αίσθημα Ανασφάλειας και Τιμωρητικότητα»

Ακαδ. Έτος: 2021-2022

Καθηγήτρια : Χριστίνα Ζαραφωνίτου

**Ετήσια εκπαιδευτική επίσκεψη-Μάθημα των μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΕΚΚΝΑ
Αυλώνα (11/05/2022)**

**Παρουσίαση: Πάρης Παπαρηγορίου, Κωνσταντίνος Ριζόπουλος, Βίκυ Σταθοπούλου,
Μεταπτυχιακοί φοιτητές Εγκληματολογίας Παντείου Πανεπιστημίου**

Την Τετάρτη **11 Μαΐου 2022** στο πλαίσιο του μαθήματος «Πόλη και Εγκληματικότητα, Αίσθημα Ανασφάλειας και Τιμωρητικότητα» του ΠΜΣ Εγκληματολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου είχε προγραμματιστεί επίσκεψη των μεταπτυχιακών φοιτητών με την Καθηγήτρια του μαθήματος Χριστίνα Ζαραφωνίτου και την υποψήφια Διδάκτορα Έλλη Αννίτση, στο Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνα με σκοπό την πραγματοποίηση κοινού μαθήματος με τους μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου, με θέμα **«Νέες τεχνολογίες, έκτιση της ποινής και ανθρώπινα δικαιώματα»**. Για την παρουσίαση της θεματικής αυτής οι μεταπτυχιακοί φοιτητές χωρίστηκαν σε 2 ομάδες, όπου η πρώτη πραγματεύθηκε το θέμα: **«Ποινές που εμπλέκουν και νέες τεχνολογίες καθώς και οι νέες τεχνολογίες κατά την έκτιση της ποινής»**, ενώ η δεύτερη το θέμα **«Χρησιμότητα αλλά και προβληματισμοί από πλευράς ανθρωπίνων δικαιωμάτων (υπέρ και κατά)»**. Στις αρνητικές επιπτώσεις, όμως, της πανδημίας του Covid-19 συμπεριλαμβάνεται και η ακύρωση της επιτόπιας επίσκεψης και η διεξαγωγή του μαθήματος διαδικτυακά.

Μετά το καλωσόρισμα από τον Διευθυντή του Γυμνασίου-Λυκείου του ΕΚΚΝΑ Αυλώνα κ. Πέτρο Δαμιανό και τη γνωριμία με το διδακτικό προσωπικό, ακολούθησε μία σύντομη περιγραφή από τον ίδιο του σχολείου, αναφέροντας συγκεκριμένα μεταξύ άλλων ότι οι ηλικίες των κρατούμενων στο εν λόγω κατάστημα κυμαίνονται μεταξύ των 18 και 21 ετών. Διευκρινίστηκε ότι μπορεί ένας κρατούμενος να παραμείνει στο κατάστημα και μετά το πέρας της ηλικίας αυτής εάν δεν έχει ολοκληρώσει τις σπουδές του και δεν έχει υποπέσει σε πειθαρχικά παραπτώματα. Σε κάθε περίπτωση, η παραμονή στο κατάστημα αυτό ολοκληρώνεται όταν ο κρατούμενος φτάσει τα 25 έτη. Εν συνεχεία, χαιρέτισε θερμά όλους η Καθηγήτρια κ.Χριστίνα Ζαραφωνίτου και αναφέρθηκε στο πρωτόκολλο συνεργασίας που έχει συνυπογράψει με τον κ.Δαμιανό από το 2010, οπότε τηρείται και η παράδοση του κοινού αυτού μαθήματος, με εξαίρεση τα δύο προηγούμενα χρόνια λόγω της πανδημίας.

Η παρουσίαση έγινε μέσω του διαδραστικού πίνακα μιας σχολικής τάξης, στο βάθος της οποίας είχε αναρτηθεί μία από τις κοινές ζωγραφιές που έχουν συνδημιουργήσει

μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ Εγκληματολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου και μαθητές του σχολείου του ΕΚΚΝ Αυλώνα στο πλαίσιο παλαιότερων μαθημάτων που συνοδεύονταν και από αντίστοιχο εργαστήριο ζωγραφικής.

Στην μεν πρώτη εισήγηση, παρουσιάστηκε συνοπτικά το νομικό πλαίσιο του κατ' οίκον περιορισμού υπό ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτό περιγράφεται στον Ποινικό Κώδικα και στην Ποινική Δικονομία, ύστερα και από τις αλλαγές με τον νόμο του 2019. Ακόμα, έγινε αναφορά στην ηλεκτρονική επιτήρηση, το λεγόμενο «βραχιολάκι», ως τεχνολογικό μέτρο που ιδιαίτερα θετικές επιδράσεις στην κοινωνική επανένταξη και αποφυγή της υποτροπής του κρατουμένου που κάνει χρήση του. Βέβαια, επισημάνθηκαν και οι δυσχέρειες εφαρμογής του μέτρου, που έχουν κυρίως να κάνουν με το κόστος και τις προϋποθέσεις έγκρισης χορήγησής του. Στο ίδιο πλαίσιο, ως καλά παραδείγματα επισημάνθηκαν οι περιπτώσεις του Βελγίου, της Γαλλίας και της Μ. Βρετανίας, ενώ η παρουσίαση συνεχίστηκε με αναφορά στην βιντεοεπιτήρηση και τα κλειστά κυκλώματα, στα συστήματα ανίχνευσης παράνομων αντικειμένων, καθώς και στον έλεγχο χρήσης των ναρκωτικών κατά την έκτιση της ποινής, και στον ρόλο της τεχνολογίας για την πρόληψη εξάπλωσης των ουσιών στα καταστήματα κράτησης.

Η δεύτερη ομάδα εστίασε στην κριτική προσέγγιση των νέων τεχνολογιών, μέσα από τη χρησιμότητα καθώς και τους προβληματισμούς που ανακύπτουν ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάστηκαν τα εφαρμοζόμενα μέτρα που εμπλέκουν χρήση νέων τεχνολογιών και παρουσιάστηκε η συμβολή τους στον τομέα της πρόληψης και καταστολής, καθώς και οι περιορισμοί τους και οι προσβολές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συχνά προκύπτουν από τη χρήση τους, ιδιαίτερα ως προς το δικαίωμα της ιδιωτικότητας, της ελεύθερης έκφρασης και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Έγινε ειδική αναφορά στην περίπτωση των ανηλίκων, συγκεκριμένα στο πεδίο του κατ' οίκον περιορισμού και της εκπαίδευσης εντός του καταστήματος κράτησης.

Μετά την ολοκλήρωση των παρουσιάσεων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, ακολούθησε συζήτηση στην οποία συμμετείχαν τόσο οι κρατούμενοι, όσο και οι φοιτητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό, ενώ θίχτηκαν θέματα σχετικά με το σωφρονισμό των κρατουμένων, τη διασφάλιση της αξιοπρέπειάς τους και την προσπάθεια της πολιτείας και των καταστημάτων κράτησης. Η εξ αποστάσεως μορφή πραγματοποίησης του μαθήματος δεν έδωσε, δυστυχώς, την ευκαιρία να πραγματοποιηθεί το εικαστικό εργαστήριο που αποτελεί παράδοση των κοινών αυτών μαθημάτων.

Η συνάντηση έκλεισε με θερμό χειροκρότημα και από τις δύο πλευρές και με την ευχή η επόμενη συνάντηση να γίνει με φυσική παρουσία.

Ευχαριστούμε θερμά την Καθηγήτρια μας κ. Χριστίνα Ζαραφωνίτου για την ευκαιρία που μας έδωσε να έρθουμε σε επαφή με ένα περιβάλλον με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την επιστήμη που σπουδάζουμε καθώς και για την προσπάθειά της, μέχρι και την τελευταία στιγμή, να καταφέρουμε να επισκεφθούμε το κατάστημα κράτησης. Επίσης, ευχαριστούμε την επιστημονική της συνεργάτιδα κ. Έλλη Ανίτση για το συντονισμό των παρουσιάσεων, καθώς και τη Διεύθυνση του ΕΚΚΝΑ, το Διευθυντή του Γυμνασίου – Λυκείου κ. Πέτρο Δαμιανό για την υποδοχή, το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου και φυσικά τους μαθητές για την παρουσία και τη φιλοξενία τους και τον εποικοδομητικό μας διάλογο.